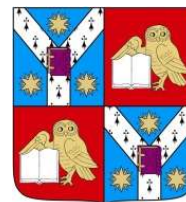

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
Școala Doctorală de Filosofie și Științe
Social-Politice
Domeniul: Sociologie

VIOLENȚA DOMESTICĂ.
PRACTICI, ATITUDINI ȘI PERCEPȚII
PRIVIND INTERVENȚIA PRIN ORDINUL DE PROTECȚIE
PROVIZORIU.
STUDIU LA NIVELUL JUDEȚULUI IAȘI
TEZĂ DE DOCTORAT
REZUMAT

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. CRISTINA GAVRILUȚĂ

Doctorand,

GÎTLAN COSTEL

IAȘI, 2022

CUPRINSUL LUCRĂRII

Cuprins	I-III
Lista prescurtărilor, tabelelor și graficelor	IV-VII
Introducere	1
Capitolul I - VIOLENȚA DOMESTICĂ – O ABORDARE SOCIOLOGICĂ	7
I.1. Violența domestică - precizări conceptuale	7
I.2. Cauze ale violenței domestice.....	16
I.2.1.Cauze endogene	16
I.2.2.Cauze exogene	19
I.3. Forme ale violenței domestice.....	26
I.4. Consecințele violenței domestice	31
I.5. Contexte și contextualizări.....	34
Capitolul II - VICTIMA ȘI AGRESORUL DIN UNIVERSUL DOMESTIC.....	39
II.1. Violență domestică sau violență familială?	39
II.2. Profilul agresorului	44
II.2.1. Caracteristicile agresorilor domestici	45
II.2.2. Tipologiile agresorilor domestici	46
II.3. Profilul victimei	49
II.3.1. Partenerii conjugali și violența domestică	51
II.3.2. Copilul, victimă a violenței în familie	55
II.3.3. Vârșnicii, victime ale violenței domestice	60
II.3.4. Particularități privind violența domestică în comunitățile de romi	63
Capitolul III – CONTROLUL SOCIAL FORMAL ȘI VIOLENȚA DOMESTICĂ.....	66
III.1. Responsabilitate și răspundere socială în cazul violenței domestice	66
III.2. Protecția juridică a victimei violenței domestice	68
III.3. Actorii sociali cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței domestice	71
III.4. Recunoașterea și sesizarea violenței domestice	78
Capitolul IV – INTERVENȚIA POLIȚIEI LA SESIZĂRILE DE VIOLENȚĂ DOMESTICĂ	81
IV.1. Mecanismul ordinului european de protecție și modele de gestionare a cazurilor de violență domestică în alte țări din Europa	81
IV.2. Ordinul de protecție, principalul instrument de intervenție la sesizări...	87

IV.2.1. Ordinul de protecție judecătorească	88
IV.2.2. Ordinul de protecție provizoriu	89
IV.3. Intervenția și gestionarea de către poliție a sesizărilor de violență domestică	92
IV.4. Intervenția serviciilor publice de asistență socială	109
IV.5. Intervenția psihologului	111
IV.6. Intervenția multidisciplinară	113
IV.7. Etică și integritate în intervenția poliției la violența domestică	114
Capitolul V - STUDIU PRIVIND PRACTICILE, ATITUDINILE ȘI PERCEPȚIILE POLIȚIȘTILOR ASUPRA INTERVENȚIEI LA CAZURILE DE VIOLENȚĂ DOMESTICĂ	123
V.1. Scopul și obiectivele cercetării	123
V.2. Universul cercetării	124
V.3. Ipotezele de lucru ale cercetării	128
V.4. Metode, tehnici și instrumente folosite în cercetare	129
V.4.1. Documentarea	132
V.4.2. Chestionarul	134
V.4.3. Interviu semidirectiv	139
V.5. Limite ale cercetării	141
Capitolul VI – ANALIZA ȘI INTERPRETAREA REZULTATELOR CERCETĂRII ȘI VERIFICAREA IPOTEZELOR DE LUCRU	143
VI.1. Prezentarea și analiza rezultatelor obținute prin documentare	143
VI.2. Analiza rezultatelor obținute prin aplicarea chestionarului. Verificarea ipotezelor de cercetare	161
VI.3. Prezentarea și analiza rezultatelor obținute prin interviuri	205
VI.4. Concluzii rezultate în urma aplicării tehnicilor de cercetare utilizate raportat la obiectivele propuse	225
CONCLUZII	263
ANEXE	268
BIBLIOGRAFIE.....	295

Violența domestică este un fenomen social de amploare, care s-a manifestat sub diverse forme în toate timpurile, este răspândit în toată lumea și prezent în toate societățile. A fost și este o problemă socială complexă, pentru care nu există o rețetă simplă, sigură și imediată. Fenomenul este destul de dificil de surprins din cauza varietății factorilor care îl pot genera și a naturii relațiilor dintre persoanele implicate, solicitând o permanentă cercetare pentru cunoașterea modalităților și formelor de manifestare, în vederea găsirii unor soluții de prevenire și combatere.

Controlul social al fenomenului violenței domestice reprezintă un subiect de analiză și de dezbateră cu o prezență constantă în societate. Din perspectiva intervenției instituționale în procesul de gestionare a violenței domestice, recente modificări legislative și procedurale în domeniu au pus la dispoziția profesioniștilor pârghiile necesare pentru o abordare integrată, multidisciplinară și pentru protecția imediată a victimelor. Intervenția pe domenii profesionale specifice are rolul de a stimula colaborarea între specialiști și să conducă la coordonarea și adaptarea acțiunilor, la protecția victimelor și sancționarea agresorilor.

Deși s-au creat mecanisme care să integreze expertiza specialiștilor, în practică sunt unele zone confuze, marcate de formalism, improvizații, disfuncționalități și se perpetuează încă o cultură subdezvoltată a cooperării interinstituționale și a voluntariatului. De asemenea, infrastructura instituțională nu este calibrată la amploarea fenomenului, sesizându-se în mod frecvent lipsa resurselor materiale, financiare și umane. Tocmai aceste constatări practice au nevoie de cercetare, atât la nivel teoretic, pentru dezvoltarea unor concepte și formularea unor modele explicative, cât și la nivel empiric, pentru a face constatări obiective și recomandări.

Scopul și obiectivele cercetării

Scopul cercetării este să conturăm și să propunem soluții de eficientizare a intervenției polițiștilor la cazurile de violență domestică, având în vedere particularitățile județului Iași.

Obiectivul general pe care îl avem în vedere în prezentul proiect de cercetare este de a realiza o evaluare din perspectiva polițiștilor a gestionării cazurilor de violență domestică prin procedura ordinului de protecție provizoriu, pe baza căreia să argumentăm soluții de eficientizare a intervenției poliției, în funcție de caracteristicile fenomenului la nivelul județului Iași.

Pentru realizarea obiectivului principal, am ales să pornim de la următoarele obiective specifice, concentrate pe anumite problematici punctuale:

1. Obținerea unei imagini de ansamblu asupra violenței domestice la nivelul județului Iași (perioada 2015-2021).

2. Realizarea unei evaluări a intervenției poliției ieșene prin punerea în aplicare a procedurii de emitere a ordinului de protecție provizoriu (perioada 2019-2021).
3. Identificarea și explicarea atitudinilor și percepțiilor polițiștilor ieșeni în legătură cu intervenția la cazurile de violență domestică.
4. Identificarea unor practici ale polițiștilor în aplicarea procedurii ordinului de protecție provizoriu la cazurile sesizate la nivelul județului Iași.
5. Conturarea unor soluții pentru eficientizarea activităților de intervenție a polițiștilor la sesizările de violență domestică, în funcție de factorii specifici județului Iași.

Pentru a ne putea orienta în abordarea temelor de studiu din literatura de specialitate și pentru a putea identifica datele de care avem nevoie în analiza noastră în procesul de proiectare a cercetării, astfel încât să nu plecăm într-o direcție inutilă și să fim destul de clari în ceea ce urmează să realizăm (Brayman, 2012, p. 11), am formulat următoarele întrebări de cercetare:

- Sub ce forme se manifestă și care sunt tendințele fenomenului violenței domestice la nivelul județului Iași?
- Cum se realizează și ce factori influențează intervenția polițiștilor la cazurile de violență domestică în mediul urban și mediul rural din județul Iași?
- Polițiștii percep ca fiind utilă introducerea în legislație a ordinului de protecție provizoriu pentru gestionarea cazurilor de violență domestică?
- Există o legătură între introducerea în legislație a ordinului de protecție provizoriu și dinamica numărului de sesizări de violență domestică?
- Cum s-ar putea îmbunătăți eficiența intervenției polițiștilor la cazurile de violență domestică?

Cercetarea urmărește să analizeze intervenția și practicile profesionale ale polițiștilor la sesizările de violență domestică în contextul unor factori socioculturali și instituționali specifici județului Iași și să evalueze opiniile acestora cu privire la utilitatea ordinului de protecție provizoriu în gestionarea cazurilor sesizate. Ne-am propus să realizăm aceste lucruri plecând de la identificarea formelor sub care se manifestă violența domestică, rolul actorilor sociali și modul concret de implicare, practicile de intervenție.

Universul cercetării cuprinde județul Iași, parte din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, cea mai săracă regiune a țării și a Uniunii Europene. Județul are o densitate a populației ridicată, semnificativ mai mare decât media regională și cea națională și reprezintă cel mai mare județ ca număr de persoane rezidente după criteriul domiciliului și face parte dintr-o zonă cu o rată

scăzută de urbanizare. 54% din populație trăiește în mediul rural (față de 47%, media națională), pe teritoriul a 93 de comune ce cuprind 418 de sate. Populația județului este distribuită în mod echilibrat pe sexe, respectiv 49,44% masculin și 50,56% feminin.

Grupul țintă este format din polițiștii din județul Iași care au atribuții direct în echipele de intervenție la cazurile de violență domestică sesizate:

- pentru mediul urban, polițiștii din structura de ordine și siguranță publică și a compartimentelor de poliție de proximitate din cele două municipii și trei orașe ;
- pentru mediul rural, polițiștii din cadrul celor nouă secții de poliție rurală de pe raza județului Iași (fiecare dintre acestea are în componență mai multe posturi de poliție din totalul celor 93 de posturi de poliție comunale).

Am plecat în demersul investigativ de la următoarele premise, enunțuri cu caracter de probabilitate ale unor relații cauzale pe care le-am verificat empiric:

- Factorii generatori ai violenței domestice sunt percepuți diferit în funcție de mediul de acțiune al polițiștilor (urban/rural) și de sexul acestora.
- Modalitățile de sesizare și persoanele care reclamă cazurile de violență domestică sunt percepute în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune (urban/rural).
- Motivele pentru care victimele sesizează faptele și așteptările acestora de la intervenție sunt percepute în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune (urban/rural), de sexul respondenților (masculin/feminin) sau de vechimea în profesie.
- Aspectele privind veridicitatea și exactitatea sesizărilor privind violența domestică sunt percepute în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune, de sexul respondenților sau de vechimea în profesie a acestora.
- Cadrul legislativ și procedural aplicabil intervențiilor poliției la cazurile de violență domestică este apreciat în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune al acestora (urban/rural).
- Eficiența ordinului de protecție provizoriu este percepută în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune al acestora.
- Motivele pentru care victimele se opun emiterii unui ordin de protecție provizoriu sunt percepute în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune.
- Există diferențe între percepțiile polițiștilor cu privire la eficiența personală în intervențiile la cazurile de violență domestică în funcție de variabilele independente (mediul de acțiune, vechimea în profesie, sexul polițiștilor).

- Impactul afectiv asupra polițiștilor și riscurile intervențiilor la cazurile de violență domestică sunt percepute în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune (urban/rural), de vechimea în profesie sau de sexul acestora.
- Există diferențe între percepțiile polițiștilor cu privire la eficiența instituțională la intervențiile la cazuri de violență domestică în funcție de variabilele independente (mediul de acțiune, vechimea în profesie, sexul polițiștilor).
- Cooperarea interinstituțională la cazurile de violență domestică este percepută în mod diferit de polițiști, în funcție de mediul de acțiune al respondenților (urban/rural).

Am planificat o cercetare sociologică de tip descriptiv și explorativ, iar pentru îndeplinirea obiectivelor propuse am folosit o metodologie mixtă, care ne-a permis completarea datelor statistice cu privire la tema de cercetare cu date de ordin calitativ. În acest sens, am combinat metodele cantitative cu cele calitative, în scopul asigurării validității rezultatelor și obținerii unei imagini cât mai complete a aspectelor cercetate.

Designul cercetării a cuprins într-o primă fază documentarea teoretică, apoi obținerea de date cantitative (documentarea statistică, chestionarul), iar în faza următoare, obținerea de date calitative (pe unități tematice și de conținut, în cazul interviurilor).

Instrumentele de cercetare sunt adaptate contextelor socioculturale actuale, ultimelor modificări legislative și procedurale, cu accent pe analizarea rolului poliției în cadrul intervenției.

Am acordat importanța cuvenită documentării teoretice și analizei statisticilor oficiale pentru că acestea realizează o radiografie a situației trecute și prezente, pot indica tendințele de manifestare a fenomenului și ne pot ajuta să verificăm o parte din ipotezele formulate.

Componenta cantitativă a cercetării pe bază de chestionar are la bază un eșantion de polițiști operativi, cu atribuții de intervenție la cazurile sesizate pe raza județului Iași.

Partea calitativă a cercetării s-a bazat pe interviuri cu polițiști din cadrul Inspectoratului de Poliție Județean Iași și a permis cunoașterea în profunzime a diferitelor aspecte privind manifestarea fenomenului violenței domestice și intervenția în diferite situații, opiniile, percepțiile și atitudinile acestora, practicile de lucru, modalitățile de colaborare dintre diferite instituții și specialiști, colectarea opiniilor în legătură cu acțiunile necesare pentru eficientizarea intervențiilor.

Prin cercetarea cantitativă am urmărit să analizăm aspectele comportamentale ale polițiștilor în gestionarea problemicii (numărul de intervenții, numărul și felul măsurilor dispuse etc.), iar prin cercetarea calitativă să punem în evidență cauzalitatea, motivațiile

comportamentelor și atitudinilor acestora în cadrul procesului de intervenție (caracteristicile cognitive și afective).

La realizarea cercetării au fost luate în considerare principiile și normele etice, inclusiv asigurarea protecției datelor cu caracter personal și securității participanților la cercetare, precum și protecția și confidențialitatea datelor colectate.

Pentru validarea datelor obținute ne-am folosit de tehnica triangulării, care ne-a permis verificarea și controlul reciproc al datelor obținute din diferite surse și cu diferite metode și să identificăm întocmai acele relații cauzale pe care se bazează cercetarea, astfel încât acestea să fie credibile.

Lucrarea este structurată astfel:

Primul capitol, intitulat „*Violența domestică - o abordare sociologică*” face unele precizări conceptuale ale noțiunii de violență domestică, trece în revistă dintr-o perspectivă proprie principalele teorii științifice cu referire la cauzele violenței domestice, fiind delimitate în cauze endogene și cauze exogene personalității individului. În continuare sunt prezentate diferitele forme și moduri de manifestare a violenței domestice, precum și consecințele pe care le produce, pe diferite paliere: personale, sociale, economice etc. Capitolul se încheie cu o analiză a contextelor și contextualizărilor situațiilor de violență domestică din perspectiva celor implicați în conflict (victimă, agresor, martori) și a actorilor instituționali, precum și o serie de stereotipuri, clișee, false credințe, mituri existente la nivelul conștiinței comune.

Capitolul al doilea, „*Victima și agresorul din universul domestic*” debutează cu definirea mediului familial sau domestic, așa cum rezultă din reprezentările noțiunilor la nivel social și din normele juridice și continuă cu prezentarea profilului agresorului domestic (caracteristicile și tipologiile prezentate în lucrările de specialitate) și cu descrierea unui profil al victimei (victima - partenerul conjugal, victima - copil, victima - persoana vârstnică). De asemenea, am prezentat anumite particularități privind violența domestică în comunitățile de romi.

Capitolul al treilea analizează noțiunea de control social formal care se poate exercita asupra violenței. Astfel, am prezentat aspecte de interes despre răspunderea persoanei pentru fapta antisocială și despre modul cum se realizează protecția juridică a victimei. În continuare ne-am referit la actorii sociali cu atribuții în prevenirea și combaterea violenței domestice (poliția, asistența socială, parchetele, instanțele de judecată etc.), dar și asupra modurilor de recunoașterea și de sesizare a violenței domestice (indicatori ai violenței domestice, cifra neagră a faptelor nesesizate, modalitățile legale de sesizare a faptelor).

În capitolul IV „*Intervenția la sesizările de violență domestică*” am prezentat și descris mecanismul ordinului european de protecție și unele modele de gestionare a cazurilor de violență domestică în alte țări din spațiul european, apoi am analizat ordinul de protecție, respectiv ordinul de protecție judecătorească și ordinul de protecție provizoriu. Intervenția și gestionarea de către polițiști a sesizărilor de violență domestică am analizat-o și am descris-o în mod detaliat, pe fiecare fază a procesului de intervenție. De asemenea, am descris atribuțiile în intervenție a serviciilor publice de asistență socială, a psihologului și a echipei multidisciplinare. O atenție deosebită am acordat-o aspectelor de etică și integritate în intervenția poliției la violența domestică.

Capitolul V prezintă *metodologia cercetării* sociologice pe care am folosit-o în elaborarea părții din lucrare dedicată cercetării empirice și face trecerea către capitolul în care este prezentată cercetarea și rezultatele obținute. Am făcut referire la scopul și obiectivele cercetării pe care ne-am propus să o realizăm, la universul cercetării și la grupul țintă. De asemenea, am formulat ipotezele de lucru ale cercetării și am prezentat metodele, tehnicile și instrumentele folosite în cercetare (documentarea și analiza statistică, chestionarul și interviul semidirectiv). O analiză autocritică asupra cercetării ne-a condus la semnalarea unor limite și condiționări în demersul nostru de descoperire a realităților, precum: lipsa unor cercetări similare, intervalul de timp relativ scurt care a trecut de la reglementarea legală a ordinului de protecție provizoriu în țara noastră (din decembrie 2018), contextul pandemic specific perioadei în care ne-am desfășurat cercetarea, specificul activităților polițienești și de urmărire penală.

Pentru documentare au fost folosite surse de informare primare și secundare. Documentele statistice analizate au venit din surse oficiale la nivel național și local, respectiv statistici ale Poliției Române (2015-2021). Documentarea juridică a fost cea care a ghidat întreaga lucrare și ne-a ajutat să identificăm modul în care a evoluat legislația și procedurile de intervenție în cazurile de violență domestică.

Trecerea de la conceptul general de intervenție la cel apropiat de concretul social (observabil) a presupus descompunerea acestuia în dimensiunile și indicatorii specifici în cadrul procesului de operaționalizare și de construire a variabilelor, care a avut drept finalitate elaborarea instrumentelor de colectare a datelor în cadrul cercetării.

Am operaționalizat conceptele de lucru și am realizat eșantionarea astfel încât să ne dea posibilitatea să generalizăm rezultatele obținute pentru întreaga populație studiată.

În opinia noastră, din punct de vedere operațional, *conceptul de intervenție* a poliției la cazurile de violență domestică reprezintă totalitatea activităților și măsurilor polițienești sau

de altă natură pe care polițiștii le întreprind cu ocazia gestionării sesizărilor faptelor de violență domestică, în limitele competențelor legale, procedurilor de lucru și practicilor.

Am transpus în termeni operaționali dimensiunile conceptului de intervenție în funcție de care am continuat demersul cercetării:

Dimensiunea nr.1 - sesizarea faptelor de violență domestică.

Dimensiunea nr.2 - instrumentele legale/procedurale de intervenție la cazuri.

Dimensiunea nr.3 - cooperarea interinstituțională în cadrul intervenției.

Dimensiunea nr.4 - persoanele implicate în conflictul domestic.

Dimensiunea nr.5 - polițiștii implicați în intervenția și gestionarea cazurilor.

Prin construirea și aplicarea chestionarului de opinie am urmărit să răspundem la întrebările de cercetare și să testăm ipotezele de lucru formulate. Întrucât am considerat ca fiind extrem de importante pentru cercetarea noastră percepțiile polițiștilor asupra eficienței intervențiilor la cazurile de violență domestică, am operaționalizat *eficiența intervenției percepută* prin construirea următoarelor variabile dependente: percepții asupra eficienței instituționale, percepții asupra eficienței individuale, percepții asupra sesizării faptelor, percepții asupra interacțiunii polițiștilor cu actorii implicați în conflict (victime, agresori), percepțiile asupra impactului aplicării instrumentelor legale și procedurale, percepțiile asupra riscurilor și impactului asociate intervenției.

În ceea ce privește eșantionul, acesta era compus la data aplicării chestionarului dintr-un total de 472 de polițiști care au atribuții pe violență domestică, din care 106 de sex feminin (22,5%) și 366 de sex masculin (77,5%), astfel: 174 din mediul urban, din care 46 de sex feminin (26,5%) și 128 de sex masculin (73,5%); 298 din mediul rural, din care 60 de sex feminin (20%) și 238 de sex masculin (80%).

În final am beneficiat de răspunsurile unui număr de 312 respondenți care au completat online chestionarul transmis pentru completare la data de 16.11.2021, cu termen final 25.12.2021.

Ulterior aplicării chestionarului, datele obținute au fost transcrise, prelucrate și interpretate, iar pentru analiza bazei de date, am utilizat programe speciale, care au permis realizarea unor tabulări, scalări și reprezentări grafice, respectiv Microsoft Excel și pachetul de programe statistice aplicate științelor sociale SPSS (Statistical Package for the Social Sciences).

Pentru această cercetare am optat pentru un interviu semidirectiv structurat pe următoarele teme majore:

1. Particularități și forme de manifestare ale violenței domestice pe raza de competență;

2. Sesizarea faptelor de violență domestică (modalități, persoanele care sesizează);
3. Intervenția practică a polițistului la cazurile sesizate;
4. Monitorizarea respectării ordinului de protecție provizoriu;
5. Cooperarea/colaborarea în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice;
6. Impactul intervențiilor asupra polițistului;
7. Măsuri/propuneri utile pentru creșterea eficienței intervențiilor.

În perioada 10.04-12.05.2022 am procedat la interviuarea unui număr de 35 de polițiști cu atribuții în intervenția la sesizările de violență domestică, astfel: 16 polițiști din mediul urban, 3 de sex feminin și 13 de sex masculin; 19 polițiști din mediul rural, 9 de sex feminin și 10 de sex masculin.

În cadrul capitolului VI am analizat și interpretat rezultatele cercetării sociologice obținute prin documentare, prin aplicarea chestionarului de opinie și prin interviul semidirectiv și am verificat ipotezele de lucru.

Prezentăm în continuare principalele rezultate obținute în cadrul cercetării pe care am efectuat-o, grupate pe obiectivele specifice urmărite.

1. În ceea ce privește imaginea de ansamblu asupra violenței domestice la nivelul județului Iași și asupra intervenției poliției ieșene prin punerea în aplicare a procedurii de emitere a ordinului de protecție provizoriu.

În primul rând trebuie să remarcăm faptul că, deși a avut loc o consolidare legislativă și instituțională în domeniul prevenirii și combaterii, în zilele noastre violența domestică reprezintă încă o problemă gravă a societății românești, constatarea valabilă și pentru județul Iași. Fenomenul violenței domestice se manifestă sub toate formele sale, în primul rând ca violență fizică (este cea mai vizibilă și cea mai frecvent sesizată), dar și verbală, psihologică, sexuală, economică, socială, spirituală și cibernetică și se caracterizează prin dominanța agresorilor de sex masculin și a victimelor de sex feminin. Analiza datelor statistice ne arată că numărul victimelor de sex masculin reprezintă aproape o treime din totalul victimelor înregistrate de poliție.

Numărul de cazuri sesizate poliției ieșene are o evoluție ascendentă în perioada analizată 2015-2021, fiind în trendul crescător înregistrat la nivel național. Opinăm că în timp, s-a diminuat cifra neagră a violenței domestice (partea nevăzută, neraportată a fenomenului).

Majoritatea faptelor sesizate privește violența conjugală între partenerii de viață, dar și abuzurile asupra copiilor sau vârstnicilor.

Media anuală a ponderii infrațiunilor de violență domestică din totalul infrațiunilor sesizate pentru perioada 2015-2021 la nivelul județului Iași este de 8,60%, fiind mai mare decât

cea națională (7,33%) și se înregistrează o creștere a proporției de fapte sesizate care sunt comise la domiciliu (locuință) în raport cu cele comise în spațiul public.

Din punctul de vedere al mediului unde se sesizează faptele, la nivelul județului Iași, distribuția sesizărilor după locul săvârșirii faptelor pentru perioada analizată arată că în medie 29,22% din totalul acestora au fost în mediul urban și 70,78% în mediul rural (în condițiile în care 54% din populație trăiește în mediul rural), spre deosebire de situația la nivel național unde, în medie, un procent de 51,81% din totalul faptelor de violență în familie au fost sesizate și s-au consumat în mediul urban, iar 48,19% în mediul rural. Așadar, media infracțiunilor domestice comise în mediul rural este cu aproximativ 22% mai mare decât media națională din mediul rural.

Decalajele și diferențele existente între situația faptelor înregistrate la nivelul județului Iași față de situația la nivel național pot fi explicate prin existența unor particularități:

- factori individuali de risc (nivelul de educație scăzut, consum de alcool);
- factori socio-demografici (numărul mare al populației raportat la teritoriu, fiind cel mai mare județ după acest criteriu);
- factori socio-economici (migrația, șomajul, sărăcia);
- factori socio-culturali (anumite moduri de viață, tradiții).

2. *Reacția poliției* la fenomenul violenței domestice prin punerea în aplicare a procedurii de emitere a ordinului de protecție provizoriu (în vigoare din decembrie 2018):

Polițiștii ieșeni au constatat existența riscului iminent la adresa victimelor într-un procent de 19,51% și au emis ordine de protecție provizorii în 11,75% din numărul total al intervențiilor la cazuri (comparabil cu situația la nivel național).

La nivel județean în perioada 2019-2021, din numărul total de ordine de protecție provizorii emise de polițiști, un procent de 64,22% au fost emise în mediu urban și 35,77% în mediul rural (procentele fiind relativ la fel cu cele de la nivel național), în condițiile în care în mediul rural se înregistrează peste 70% din totalul faptelor sesizate.

Procentul de emitere a ordinului de protecție în mediul urban, raportat la numărul total de intervenții ale polițiștilor, este de 25,18%, iar în mediul rural este de doar 5,98% (la nivel național procentele sunt în urban de 21,62%, iar în mediul rural de 10,48%).

Aceste diferențe sunt explicate de polițiștii care au fost subiecți ai cercetării: în zona urbană, o parte dintre victimele violenței domestice urmărește ca prin intervenția poliției să obțină emiterea unui ordin de protecție provizoriu pentru a se folosi în procesele de separare/divorț, în timp ce în mediul rural majoritatea victimelor nu urmăresc obținerea unui ordin de protecție provizoriu (chiar se opun emiterii de către polițist), ci doresc ca polițiștii să

se deplaseze la fața locului și să tempereze („să sperie”) pe agresor, iar pentru aceasta uneori sesizează fapte nereale sau exagerează gravitatea faptelor (pentru a se asigura că echipajele de poliție se deplasează la locul indicat de ele).

Opinăm să credem că și alți factori specifici ruralului ieșean contribuie la această situație: lipsa de educație a populației și consumul exagerat de băuturi alcoolice, distanțele mari de parcurs de echipajele de intervenție și deficitul de personal polițienesc care conduc la timpi de reacție mai mari, o slabă implicare a echipelor mobile de asistență socială SPAS, specificul gospodăriilor rurale, practica de conducere a agresorilor consumatori de alcool și recalitrânți la spitalul de psihiatrie în vederea internării (voluntare sau nevoluntare).

3. În ceea ce privește *opiniile și percepțiile polițiștilor ieșeni* în legătură cu intervenția la cazurile de violență domestică și practicile identificate în aplicarea procedurii ordinului de protecție provizoriu.

3.1. Polițiștii care au participat la acest studiu, fie că acționează în mediul urban sau în rural, atât cei de sex feminin, cât și cei de sex masculin și indiferent de vechimea în profesie consideră că următorii factori declanșează conflictele domestice: consumul în exces de băuturi alcoolice, gelozia, lipsurile materiale și financiare, neînțelegerile între soți/rude, nivelul educațional redus, afecțiunile mintale. Situația pare că este mai gravă în zonele rurale, unde consumul de băuturi alcoolice face parte din cotidianul ruralului, atât în cazul agresorilor, cât și a victimelor și din ce în ce mai frecvent și în rândul femeilor.

Media județeană a agresorilor care au săvârșit faptele de violență domestică sub influența băuturilor alcoolice pentru perioada analizată 2015-2021, în procent de 22,18% din numărul total de agresori, este aproape dublă față de cea națională (12,71%). De asemenea și consumul de substanțe psihoactive (droguri) este indicat de polițiști ca fiind un alt factor.

În legătură strânsă cu consumul de alcool, un alt factor indicat de polițiști este gelozia între partenerii de viață, așa numita „*gelozie alcoolică*” pe fondul consumului de băuturi alcoolice și în legătură cu accesul pe scară tot mai largă la rețelele sociale, inclusiv în zonele rurale.

Un nivel de educație redus, lipsurile financiare și o situație materială precară, lipsa de ocupație și șomajul sunt alți factori care generează violență domestică, fiind în mai mare parte specifici mediului rural.

Apariția violenței domestice pe fondul neînțelegerilor din cauza copiilor/rudelor predomină în zonele urbane, explicabil prin ponderea acordată îngrijirii și educației copiilor, care este mai semnificativă în orașe.

Afecțiunile psihice ale persoanelor stau în spatele multor conflicte interpersonale în spațiul domestic, mai ales pe fondul consumului de alcool ori a lipsei de îngrijire medicală și de tratament.

Un factor particular care a mai fost adus în discuție de polițiști (în special cei din zonele urbane) este reprezentat de restricțiile impuse populației în perioada de vârf a pandemiei Covid-19, care au determinat o creștere a numărului de conflicte domestice pe fondul limitărilor de deplasare a persoanelor, închiderea unor activități economice, a unităților școlare.

3.2. În ceea ce privește persoanele care sesizează faptele de violență domestică, victimele și rudele apropiate sunt percepute de polițiști ca fiind cele care reclamă în mod semnificativ mai mult în mediul rural, iar în mediul urban, victimele și vecinii.

Un rol important este atribuit sesizărilor din oficiu a polițiștilor, în timp ce instituțiile de asistență socială sau de protecție a copilului sunt percepute ca având o implicare mai redusă în raportarea faptelor.

Cele mai multe fapte sunt reclamate prin apelarea numărului de urgență 112, în număr mai redus pe cale electronică (prin email) sau prin depunerea unei sesizări la sediul unității de poliție (mai ales în mediul rural, la posturile de poliție comunale).

Atât din mediul urban, cât și din rural, sesizările se repetă la aceleași familii sau între aceleași persoane, cu oarecare frecvență și sunt mai frecvente în zilele de weekend, iar în timpul săptămânii, în partea a doua a zilei, după amiaza și seara, precum și în zilele de sărbătoare.

În mediul rural, frecvența sesizărilor depinde într-o oarecare măsură de ritmul activităților gospodărești, în timp ce în mediul urban sesizările sunt asociate cu activitățile profesionale și cu modul de petrecere a timpului liber.

Majoritatea polițiștilor percepe un trend ascendent al cazurilor reclamate, îndeosebi după introducerea în legislație și punerea în aplicare a procedurii ordinului de protecție provizoriu, pe fondul unei mai mari încrederi a victimelor și o întărire a autorității polițistului, ceea ce a condus la încurajarea sesizării. Aceasta s-a produs îndeosebi în mediul urban, unde gradul de popularizare și de informare este mai ridicat. În felul acesta, un procent mai redus din faptele comise au rămas neraportate și au diminuat „cifra neagră” a fenomenului, destul de ridicată în opiniile respondenților.

3.3. Din perspectiva motivelor pentru care victimele sesizează faptele și a așteptărilor acestora de la intervenție, majoritatea polițiștilor au considerat că victimele violenței domestice solicită prezența polițiștilor pentru a fi apărate/salvate de agresor (la momentul producerii faptelor sau imediat după acesta) și pentru a determina schimbarea comportamentului agresorului.

Polițiștii din mediul urban apreciază că victimele doresc evacuarea agresorilor din locuință și că sunt motivate de posibilitatea obținerii unui ordin de protecție provizoriu (destul de frecvent acesta fiind folosit în cadrul altor proceduri judiciare, precum divorț, stabilirea tutelei minorilor).

Polițiștii din mediul rural apreciază că victimele doresc ca intervenția poliției să tempereze pe moment agresorul, „să-l sperie” și că într-o măsură mai redusă urmăresc ca agresorul să fie evacuat din locuință (mare parte din victime se opune emiterii unui ordin de protecție provizoriu de către polițist).

Aceasta se confirmă și prin analizarea datelor statistice: deși în mediul rural se sesizează peste 70% din totalul faptelor de violență domestică, numărul de ordine de protecție provizorii emise reprezintă doar 35% din totalul acestora la nivelul județului Iași.

Un alt motiv perceput de polițiști este și tragerea la răspundere a agresorului (mai frecvent în opiniile femeilor polițist, explicabil prin aspectele de ordin emoțional), dar și acela al răzbunării victimei pe agresor (mai frecvent în viziunea polițiștilor cu o vechime mai mică, cu o experiență profesională mai redusă, care percep și o tendință a victimelor de a supraevalua gravitatea faptelor sesizate).

3.4. În legătură cu veridicitatea sesizărilor privind violența domestică: doar 12% dintre polițiștii respondenți au afirmat că nu s-au confruntat cu situații de sesizare a unor fapte nereale; atât femeile, cât și bărbații polițist consideră în proporție de peste 90% că faptele sesizate sunt reale, dar în mediul rural se întâlnesc mai frecvent situații în care faptele de violență domestică sesizate sunt inexistente/nereale. De asemenea, s-a remarcat tendința polițiștilor aflați la început de carieră, comparativ cu cei cu mai multă experiență, să considere că într-un procent mai mare de cazuri faptele sesizate sunt nereale/inexistente.

Percepții cu privire la modul cum victima relatează polițiștilor despre faptele petrecute (sunt prezentate fie așa cum s-au întâmplat, fie este o supraestimare a gravității faptelor sau, dimpotrivă, o subestimare):

- polițiștii din mediul urban și cei cu mai multă experiență (vechime) acordă mult mai multă încredere victimelor în ceea ce privește corectitudinea sesizărilor.

- polițiștii din mediul rural apreciază într-o măsură mai mare că gravitatea faptelor este supraestimată.

- polițiștii bărbați consideră într-o măsură mai mare decât femeile că gravitatea faptelor este supraestimată de către victime.

- cu cât experiența în poliție (vechimea în profesie) este mai mare, cu atât și polițiștii consideră o mai mare frecvență a relatărilor exacte a faptelor de către victime.

- subestimarea gravității faptelor sau neraportarea violenței de către victime are la bază, în principal, teama/frica față de agresor, dorința de a păstra relația/familia unită (pentru a evita separare), dependența financiară/locativă față de agresor și teama de stigmatizare (rușinea).

3.5. Raportat la nevoile și specificul muncii, majoritatea polițiștilor a apreciat pozitiv adecvarea cadrului legislativ și procedural aplicabil intervențiilor la cazurile de violență domestică. În mediul urban se observă o tendință a polițiștilor să considere că legislația actuală răspunde mai bine nevoilor, pe când cei din mediul rural consideră ca fiind mai puțin adecvată.

- polițiștii consideră că dreptul oferit de lege polițistului de a putea pătrunde în locuință pentru intervenție, fără acceptul victimei sau agresorului contribuie la eficientizarea intervenției. Cei din mediul rural au considerat într-o proporție semnificativ mai mare că acesta le oferă posibilitatea de a înlătura imediat riscul iminent pentru victimă și, totodată, a contribuit la înlăturarea temerii polițistului de a fi acuzat de abuz în serviciu sau violare de domiciliu.

- respondenții consideră că evaluarea gradului de risc pentru victimele violenței domestice pe baza completării formularului de evaluare a riscului (formularul tipizat prevăzut de procedură) reprezintă o metodă eficientă și obiectivă în practica intervențiilor, conținând elementele necesare stabilirii existenței unui risc iminent pentru victimei. Însă, rezultatele evaluării riscului pot fi viciate prin răspunsurile nesincere ale victimei, ceea ce poate duce la emiterea nejustificată a unui ordin de protecție față de agresor. Din această cauză, în evaluarea riscului ar trebui acordat mai mult credit constatărilor pe care le efectuează polițiștii în mod direct și personal, prin mijloace și metode specifice, pentru a se evita deturnarea scopului pentru care a fost reglementat ordinul de protecție provizoriu, acela de protecție a victimei, nu de pedepsire a agresorului. Având în vedere că polițistul trebuie să-și formeze convingerea și să ia deciziile într-un interval de timp foarte scurt, în baza unor informații superficiale și puține, considerăm că ar trebui reconsiderată metoda de evaluare a riscului sau cel puțin a instrumentului prin care se realizează, pentru obținerea unui grad mai ridicat de obiectivitate și reducerea erorilor în apreciere.

- Cu referire la avantajele înregistrării audio-video a intervențiilor cu body camera din dotarea polițiștilor, analiza opiniilor exprimate de respondenți ne demonstrează că beneficiile depășesc cu mult eventualele riscuri: înregistrarea audio-video temperează comportamentul violent al agresorilor, îi protejează de polițiști de eventuale acuzații de abuz și este utilă pentru documentarea cauzei (probatoriu).

3.6. Polițiștii respondenți au afirmat că eficiența ordinului de protecție provizoriu este pe termen scurt, constă în înlăturarea riscului iminent asupra victimei și consideră că utilizarea

acestui instrument reușește să aplaneze starea conflictuală în aproximativ 70% dintre cazurile la care intervin.

Principalele măsuri care sunt luate de polițiști la fața locului sunt: evacuarea agresorului din locuință (și reintegrarea victimei, copiilor), stabilirea obligației de păstrare a unei distanțe, interdicția de a lua legătura în vreun fel cu victima.

Polițiștii din mediul rural au arătat că, în mod frecvent, nu găsesc soluții pentru evacuarea agresorilor din locuință și asigurarea unui spațiu pentru cazare, din cauza lipsei centrelor pentru agresori.

Din perspectiva evaluării impactului pe termen mediu și lung, peste jumătate dintre polițiștii care au răspuns la chestionar (63,5%) consideră că agresorii recidivează în fapte de violență domestică după emiterea unui ordin de protecție provizoriu.

Monitorizarea și verificarea măsurilor și interdicțiilor dispuse de polițiști față de agresor prin ordinul de protecție provizoriu se face prin includerea în itinerariul de patrulare al echipajelor, efectuarea de vizite inopinate la locuințele victimelor/agresorilor, instruirea victimelor să sesizeze imediat, verificarea telefonică a victimelor, instruirea altor persoane (rudele, vecinii) pentru a sesiza încălcările, menținerea legăturii cu funcționari de la alte instituții care intră în contact cu victimele sau agresorii (asistența socială, autoritățile locale). În mediului urban monitorizarea se efectuează, în principal, de către agenții de proximitate, iar în mediul rural monitorizarea se efectuează, în principal, de către polițiștii de la posturile de poliție comunală. Cele mai frecvente încălcări sunt semnalate de polițiștii din mediul rural.

Următoarele cauze sunt considerate de polițiști că stau la baza încălcării măsurilor dispuse prin ordinele de protecție provizorii:

- în mediul urban, mai ales dependența financiară sau locativă, prezența copiilor minori și atitudinea victimei care provoacă autorul sau îl invită să se întoarcă acasă;
- în mediul rural, îndeosebi consumul de alcool, dependența locativă, prezența copiilor minori, agresorul nu are capacitatea de a înțelege faptul că nerespectarea ordinului atrage o răspundere penală, iar unii agresori nu înțeleg exact obligațiile pe care le au.

3.7. În opinia polițiștilor, motivele victimei care se opune emiterii unui ordin de protecție provizoriu sunt următoarele: frica față de agresor și dependența financiară/materială față de acesta (mai ales în zona urbană), sesizarea unor fapte nereale, teama de stigmatizare (rușinea în comunitate), obișnuința cu situația conflictuală (toleranță), neînțelegerea semnificației ordinului de protecție, teama de a nu escalada conflictul, lipsa de încredere în autorități.

3.8. Eficiența personală a polițistului în intervențiile la cazurile de violență domestică este percepută în același mod de către respondenți, aceștia considerând că au nevoie de anumite aptitudini și abilități pentru a putea interveni și a asigura o eficiență crescută, cele mai importante fiind: bun comunicator, experiență și o bună pregătire profesională, obiectivitate și capacitatea de a munci în echipă. De asemenea, o bună cunoaștere de către polițiști a populației și a teritoriului de pe raza de acțiune contează foarte mult în intervențiile la cazurile de violență domestică. În cazurile în care agresorii sunt violenți sau recalcitranti, polițiștii trebuie să fie apti de a folosi mijloacele de imobilizare (cătușele, sprayul lacrimogen, bastonul), aceasta presupunând pregătire profesională și o condiție fizică bună.

3.9. Cu privire la impactul afectiv asupra polițiștilor urmare a expunerii la cazurile de violență domestică:

- a fost apreciat ca fiind unul important, indiferent de sexul respondenților ori vechimea lor în profesie.

- intervențiile la spețele în care sunt prezenți/implicați copii sunt percepute ca fiind mai solicitante emoțional pentru polițiște.

- majoritatea polițiștilor a opinat că nu poate fi vorba despre rutinare în munca lor, situațiile practice fiind diferite și diverse.

- pentru a preveni desensibilizarea după intervenții repetate la cazuri, au apreciat că este importantă detașarea emoțională, pentru a elimina stresul și a putea analiza situația cu mai multă obiectivitate, ceea ce poate conduce la o intervenție echilibrată.

- din cauza multitudinii de activități pe care trebuie să le desfășoare la intervenții și a contextelor specifice mediului în care intervin, polițiștii au recunoscut că există posibilitatea să apară și erori.

Riscurile intervențiilor sunt percepute ca fiind ridicate atât de femeile polițist, cât și de bărbați și indiferent de mediul în care își desfășoară activitatea (urban/rural) ori de vechimea în profesie. Răspunsurile lor au făcut referire la precauție, vigilență, grijă pentru victimă, riscul de a acționa de fiecare dată într-un mediu necunoscut, imprevizibilitate.

- riscul perceput de către femeile polițist este semnificativ mai mic decât riscul perceput de către bărbați. Considerăm că de fapt este vorba despre inegalități în apreciere, riscurile fiind aceleași pentru polițiștii care intervin la cazuri, iar diferențele de percepere a riscului s-ar putea explica prin aceea că bărbații polițist își asumă responsabilități sporite în cadrul intervențiilor în echipele mixte, care de multe ori presupun și folosirea forței fizice. Însă răspunsurile femeilor polițist din care rezultă că percep un risc mai redus al intervențiilor ar

putea fi puse și pe seama unei reacții de apărare și de respingere față de prejudecățile că ele nu ar fi așa de potrivite pentru o astfel de profesie.

3.10. Polițiștii respondenți au evaluat în mod pozitiv eficiența instituțională în intervențiile la situațiile de violență domestică, existând un nivel de încredere foarte ridicat pentru orice tip de structură de poliție, fie din mediul urban, fie din rural și indiferent sex sau de vechimea în profesie.

Eficiența intervenției instituționale depinde în mare măsură de următorii factori: pregătirea profesională, timpul de reacție la sesizări, existența unei proceduri speciale de intervenție pentru cazurile cu agresorii cu afecțiuni mintale, existența centrelor pentru victime și agresori, implementarea sistemului electronic de supraveghere a agresorilor.

- pregătirea profesională a polițistului este considerat a fi cel mai important factor în gestionarea corespunzătoare a situațiilor de violență domestică (cunoștințe juridice, cunoștințe de tactică polițienească, pregătire fizică).

- deși cei mai mulți polițiști au răspuns că au reușit să intervină la sesizări în timpii standard recomandați, sunt și cazuri când nu reușesc să facă acest lucru.

Timpii de intervenție la evenimente în mediul rural sunt mai mari decât cei înregistrați în mediul urban. Impactul cel mai mare asupra timpilor de intervenție îl are mărimea teritoriului ce trebuie acoperit de un echipaj de poliție, infrastructura rutieră și frecvența apelurilor de urgență sau a altor tipuri de solicitări.

- necesitatea și utilitatea unei proceduri comune care să reglementeze modul de intervenție și atribuțiile în cazurile cu agresorii bolnavi psihic este reclamată mai ales polițiștii din mediul rural, care au invocat intervalele mari de timp alocate gestionării unor asemenea cazuri și lipsa ori primirea cu întârziere a sprijinului medical.

- deficitul mare de personal la nivelul tuturor structurilor generează riscuri și vulnerabilități în gestionarea cazurilor, în special afectând intervenția rapidă și eficientă la sesizări (deficitul de personal de poliție la nivelul județului este de 20%, respectiv 269 de funcții neocupate la momentul aplicării chestionarului).

3.11. Polițiștii percep în mod diferit cooperarea cu principalele instituții care au atribuții în gestionarea cazurilor de violență domestică: în condiții optime în mediul urban și la un nivel redus în mediul rural.

- polițiștii din mediul urban apreciază că au o colaborare bună cu profesioniștii din instituția de protecție a copilului (74,5%) și cu echipele mobile de asistență socială (55,1%),

- polițiștii din mediul rural, apreciază că au o colaborare redusă, procente fiind mai mici (64,5%, respectiv 44,4%).

- specific mediului rural, spre deosebire de urban, sunt constatările polițiștilor că în multe comune autoritățile locale nu au constituit și operaționalizat echipele mobile de asistență socială, iar acolo unde sunt constituite, au o reacție și o implicare foarte redusă ori chiar de nici un fel.

- polițiștii au apreciat ca fiind bună și foarte bună cooperarea cu procurorii din cadrul parchetelor în gestionarea cazurilor prin ordinul de protecție provizoriu.

- polițiștii implicați în gestionarea cazurilor de violență domestică au afirmat că au o colaborare la un nivel redus cu ONG-urile și cu reprezentanți ai cultelor religioase.

- în mediul urban, polițiștii cooperează cu jandarmii și uneori cu polițiștii locali din cadrul primăriilor, îndeosebi în gestionarea unor situații în care sunt implicate persoane violente ori un număr mare de persoane.

În cadrul capitolului am prezentat o serie de *soluții* pe care le considerăm fezabile pentru eficientizarea intervențiilor polițiștilor la cazurile de violență domestică sesizate:

- optimizarea numărului de personal de poliție alocat în acest scop la nivel județean;
- pregătirea profesională și de specialitate a polițiștilor;
- implementarea sistemului de monitorizare electronică (SIME);
- reconsiderarea/revizuirea instrumentului de evaluare a riscului;
- reconsiderarea beneficiului acordat de lege victimei de a se putea opune emiterii unui ordin de protecție provizoriu;

- elaborarea unei proceduri comune pentru intervenția în cazurile agresorilor cu probleme psihice;

- programe și proiecte de informare și de prevenire a violenței domestice adresate grupurilor vulnerabile și comunităților cu risc, în special din zonele rurale;

- dezvoltarea unei culturi a cooperării interinstituționale între actorii sociali cu atribuții în domeniul violenței domestice;

- implicarea autorităților locale în constituirea/operaționalizarea serviciilor de asistență socială în zona rurală, înființarea unor centre pentru victime și pentru agresori și implicarea comunităților în reducerea violenței domestice.

Concluzii

Prevenirea și combaterea violenței domestice este o prioritate, iar dovadă acestui lucru stau noile reglementări în acest domeniu și măsurile luate la nivelul societății românești în ultimii ani. În ceea ce privește județul Iași, putem afirma că formele sub care se manifestă și trendul fenomenului urmează pe cele de la nivel național, însă acestea sunt influențate în mare

măsură de condițiile și contextele sociale specifice zonei: nivelul de educație scăzut, consum ridicat de alcool, sărăcia, șomajul, migrația, anumite moduri de viață. Majoritatea faptelor sesizate privește violența conjugală, abuzurile asupra copiilor sau vârstnicilor, în mediul rural petrecându-se peste 70% din numărul total al acestora. Sintetic, concluziile lucrării noastre se prezintă astfel:

- Ordinul de protecție provizoriu a generat o creștere a sesizărilor, pe fondul încrederii în intervenția polițiștilor;
- Cauzele actelor de violență domestică sunt complexe, variind în funcție de mediu, nivelul de educație și date de ordin socio-economic;
- Ciclicitatea și ritmicitatea sesizărilor de violență domestică pe care le-am constatat variază în funcție de mediul de rezidență și de o serie de variabile temporale;
- Se constată o adaptabilitate a comportamentelor victimelor la noile schimbări legislative, în funcție de situații și o serie de interese personale;
- Interacțiunea dintre polițiști și actorii implicați în conflictele domestice cunoaște o serie de modificări, marcate fiind de o sporire a autorității polițiștilor;
- Experiența polițiștilor în activitățile de intervenție atestă o nevoie de adaptare la condițiile concrete generate de noile tendințe comportamentale și atitudinale manifestate de victime și agresori;
- O serie de prejudecăți se pot manifesta atât în rândul actorilor implicați în conflicte, cât și în cazul polițiștilor, mai ales în cazul celor aflați la începutul carierei profesionale;
- Eficientizarea activităților de intervenție presupune alocarea de resurse umane suficiente și compatibilizarea activităților în echipe interdisciplinare. Altfel, reacția instituțională este fragmentară, secvențială și limitată, cu rezultate pe termen scurt.

Considerăm că prin demersul nostru am reușit să răspundem la întrebările de cercetare și să atingem scopul propus: am realizat o imagine de ansamblu a fenomenului violenței domestice la nivelul județului Iași, am analizat atitudinile polițiștilor și practicile de intervenție la sesizări prin aplicarea ordinului de protecție provizoriu, iar pe baza rezultatelor obținute, am reușit să conturăm și să propunem o serie de soluții pentru eficientizarea intervențiilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Adler, A. (1995). *Sensul vieții*. București: Editura Iri.
- Agencia Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă. (2020, 11. 25). *Sunt necesare eforturi urgente pentru a pune capăt pandemiei de violență împotriva femeilor*. Preluat de pe [osha.europa.eu/ro: osha.europa.eu/ro/highlights/urgent-efforts-needed-stop-pandemic-violence-against-women](https://osha.europa.eu/ro/osha.europa.eu/ro/highlights/urgent-efforts-needed-stop-pandemic-violence-against-women)
- Agencia Națională a Funcționarilor Publici. (2011). *Etică și integritate în administrația publică*. București.
- Agencia Națională a Funcționarilor Publici. (2015). *Suport de curs: Expert monitorizare, evaluare, impact și sustenabilitate a proiectelor*. Preluat de pe <http://www.anfp.gov.ro>: <http://www.anfp.gov.ro/R/Doc/2015/Proiecte/InstruireAplicata/26.11/Manual%20Modul%203%20-%20Expert%20evaluare.pdf>
- Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați. (2021). *Studiu național privind prevalența formelor de violență împotriva femeilor*. Cluj-Napoca: S.C. CC SAS S.R.L.
- Agencia Națională pentru Protecția Familiei. (2007). *Ghid de intervenție în cazurile de violență în familie*. București.
- Albuquerque, M., & colab. (2013, 04). *E-MARIA European Manual for Risk Assessment*. Preluat de pe <https://e-maria.eu>: <https://e-maria.eu/wp-content/uploads/2013/04/Manual-latest-version-light-colours.pdf>
- Alexandru, A., Bragă, A., & Pantel, M. (2021). *Experiențele femeilor în timpul pandemiei. Starea de fapt și recomandări pentru măsuri post-criză sensibile la gen*. România: Centrul FILIA .
- Andrei, L., Palaghia, C. M., & Giurea, L. C. (2016). *Violența domestică. Manual de bune practici pentru magistrați și lucrătorii de poliție*. Cluj-Napoca: Editura Risoprint.
- ANES. (2021). *Fișă servicii integrate*. Preluat de pe www.anes.gov.ro: <https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2021/10/FISA-SERVICIU-INTEGRATE-VD-2021.pdf>
- Apostu, I. (2015). *Căsătoria între stabilitate și disoluție*. București: Editura Tritonic.
- Bădescu, G., Kivu, M., Popescu, R., Rughiniș, C., Sandu, D., & Voicu, O. (2007). *Barometrul de opinie publică*. București: Fundația SOROS pentru România.
- Banciu, D. (2007). *Sociologie juridică: probleme, domenii, cercetări*. București: Editura Lumina Lex.
- Banciu, D., & Rotariu, L. (2020). Politici sociale de protecție a populației față de riscul victimizării în România. *Sociologie Românească*, vol. 18(1), 89-114.
- Bauman, Z. (2001). *Comunitatea. Căutarea siguranței într-o lume nesigură (trad. A. Aredeleanu)*. Filipeștii de Târg, Prahova: Antet XX Press.

- Bogdan, C. (2013, 03. 29). *Abuzul asupra persoanelor vârstnice*. Preluat de pe <https://www.viata-medicala.ro>: <https://www.viata-medicala.ro/congrese/abuzul-asupra-persoanelor-varstnice-6660>
- Boncu, Ș. (2020). *Devianța tolerată*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Bonea, G. V. (2015). *Violența între partenerii cuplului heterosexual: teoria ciclicității violenței*. București: Editura Sigma.
- Bonea, G. V. (2018). Agresorul familial. *Calitatea vieții. Revistă de Politici Sociale XXIX (3)*, pg. 271-290.
- Bonea, G. V. (2020). *Violența bazată pe gen: abordări teoretice esențiale*. București: Editura Sigma Educațional.
- Boyle, M., & Vullierme, J.-C. (2019). *O scurtă introducere la interviuarea investigativă. Ghidul practicantului*. Tipografia Consiliului Europei.
- Brayman, A. (2012). *Social Research Methods*. New York, U.S.A.: Oxford University Press.
- BRIO. (2022, 05. 15). *Raportul Național de Literație: 42% din elevii din România au obținut scorul „nefuncțional” la testele de literație*. Preluat de pe www.edumanager.ro: <https://www.edumanager.ro/raportul-national-de-literatie-42-din-elevii-din-romania-au-obtinut-scorul-nefuncțional-la-testele-de-literatie/>
- Bucinschi, C. (2005). Violența în familie: Un studiu de caz în mediul rural. *Revista Română de Sociologie, anul XVI, nr. 3-4*, pg. 389-419.
- Bulzan, C. (2008). *Sociologia. Știință și disciplină de învățământ*. București: Editura ALL Educațional.
- Burtea, V. (1994). Neamurile de romi și stilul lor de viață. *Revista Sociologie Românească*, pg. 257-273.
- Campbell, J., & Messing, J. (2017). *Assesing Dangerousness. Domestic Violence Offenders and Child Abusers*. New York, U.S.A.: Springer Publishing Company.
- Căprioară, F.-M., & Căprioară, A.-C. (2013). Ce este și ce nu este violența? *Acta Universitatis George Bacovia. Juridica - vol.2*.
- Carpinschi, A., & Mărgărit, D. (2011). *Organizații internaționale*. Iași: Editura Polirom.
- Castellanos-Suarez, V. (2020). Inclusion of dogs in emotional rehabilitation in cases of violence against women. *FEMERIS Revista Multidisciplinar de Estudios de Genero, 5(1)*, 67-81.
- Cavanagh, K. (2003). Understanding Women s Responses to Domestic Violence. *Qualitative Social Work, vol. 2(3)*, pag. 229-249, Sage Publications London.
- Centrul de Mediere și Securitate Comunitară. (2021, 03. 01). *GLORIA-asistență integrată pentru victimele violenței domestice și de gen*. Preluat de pe <https://cmsc.ro>: cmsc.ro/projects-programs/gloria-asistenta-integrata-pentru-victimele-violentei-domestice-si-de-gen

- Centrul Parteneriat pentru Egalitate. (2003). *www.cpe.ro*. Preluat de pe Cercetarea Națională privind violența domestică și violența la locul de muncă : <https://www.cpe.ro/wp-content/uploads/2016/03/Violenta-in-familie-si-la-locul-de-munca.-Cercetare-nationala.pdf>
- Chelcea, S. (2004). *Inițiere în cercetarea sociologică*. București: Editura Comunicare.ro.
- Chelcea, S. (2004). *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*. București: Editura Economică.
- Chelcea, S. (2005). Opinia publică despre criminalitate, justiție și poliție. *Sociologie Românească, Volumul III, nr. 2*, pg. 59-77.
- Choudhry, S. (2018). *Accesul femeilor la justiție: ghid pentru practicienii în domeniul dreptului*. Strasbourg: Council of Europe.
- Ciurea, G. (2020, 04). *Instrumente europene privind violența domestică. Reglementări și jurisprudență*. Preluat de pe <http://inm-lex.ro>: <http://inm-lex.ro/wp-content/uploads/2020/04/Revista-Themis-nr.-1-din-2020-varFin.pdf>
- CNEPSS, I. N. (2016, 01). <https://insp.gov.ro/sites/cnepss>. Preluat de pe [insp.gov.ro](https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2016/01/Analiza-de-situatie-2015-7.pdf): <https://insp.gov.ro/sites/cnepss/wp-content/uploads/2016/01/Analiza-de-situatie-2015-7.pdf>
- Cojocaru, D. (2007, 12). Copilul și deprivatizarea vieții de familie. *Revista de cercetare și intervenție socială, 19*, pg. 23-34.
- Coll, C., Santos, T., & colab., a. (2021, 12. 02). Identifying the women most vulnerable to intimate partner violence: A decision tree analysis from 48 low and middle-income countries. *EClinical Medicine, volume 42*, pg. 1-10.
- Collins, R. (2008). *Violence: A Micro-sociological Theory*,. Editura Princeton Press.
- Consiliul European. (2015). *Ghid pentru parlamentari. Convenția Consiliului European privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice*. Preluat de pe <https://assembly.coe.int>: <https://assembly.coe.int/LifeRay/EGA/WomenFFViolence/HandbookParliamentarians-RO.pdf>
- Consiliul Județean Iași. (2015). *Strategia de dezvoltare economică și socială a județului Iași 2014-2020*. Preluat de pe www.icc.ro: https://www.icc.ro/sites/default/files/files/strategie_dezvoltare/Analiza-diagnostic.pdf
- Consiliul Județean Iași. (2021, 04. 14). *Programe și strategii*. Preluat de pe www.icc.ro: <https://www.icc.ro/ro/programe-%C8%99i-strategii-9703>
- Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice. (2020, 03). *Violența asupra persoanelor vârstnice*. Preluat de pe <https://cnpv.ro>: cnpv.ro/wp/uploads/2020/03/Violenta-asupra-persoanelor-varstnice-new-MP.pdf

- Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice. *Abuzul asupra persoanelor vârstnice*. Preluat de pe www.combatingelderabuse.eu: combatingelderabuse.eu/wp-content/themes/Visionpress/docs/material.pdf
- Coop Gordon, K., Burton, S., & Porter, L. (2004). Predicting the Intentions of Women in Domestic Violence Shelters to return to Partners: Does Forgiveness Play a Role? *Jurnal of Family Psychology*, vol. 18, No. 2, pg. 331-338.
- Council of Europe . (2020). *Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence. Shadow report from the Norwegian civil society to GREVIO*. Preluat de pe <https://rm.coe.int: https://rm.coe.int/shadow-report-from-the-norwegian-civil-society/16809f9bee>
- Council of Europe, General Inspectorate of the Romanian Police. (2016, ian). *Preventing and Combating Domestic Violence against Women. A learning resource for training law enforcement and justice officers*. Preluat de pe <https://coe.int: https://rm.coe.int/16805970c1>
- criminalistic.ro. (2011, 01. 5). <https://www.criminalistic.ro>. Preluat de pe Teorii comportamentale biologice și psihologice privind cauzele delicvenței: <https://www.criminalistic.ro/teorii-comportamentale-biologice-și-psihologice-privind-cauzele-delicvenței/>
- Curic, I., & Văetiși, L. (2005). *Inegalitatea de gen: violența invizibilă (ghid de lucru pentru conștientizarea și eliminarea violenței împotriva femeilor*. Cluj-Napoca: Editura Eikon.
- Dâmboeanu, C. (2009). Forme și particularități ale abuzului fizic săvârșit de părinți asupra copiilor. *Revista Română de Sociologie, Anul XX, București*, 427-443.
- Dan, A., & Banu, O. (2018). Aspecte privind violența împotriva femeilor în familiile de romi. *Revista de Asistență Socială, anul XVII, nr.3*, pg. 91-106.
- Davies, C., Evans, S., & DiLillo, D. (2008, 02). Exposure to Domestic Violence: A Meta-Analysys of Child and Adolescent Outcomes. *Aggression and Violent Behavior* <https://digitalcommons.unl.edu/psychfacpub/321>, pg. 1-16. Preluat de pe digitalcommons.unl.edu: https://digitalcommons.unl.edu
- DCAF, (2012). *Îndrumar de integritate a Poliției*. Chișinău: Institutul European de Studii Politice din Moldova.
- DCAF, (2015). *Manual de instruire privind integritatea Poliției*. Geneva, Elveția: DCAF Geneva (www.dcaf.ch).
- de Roos, M., & Curtis, S. (2021). Predictors of Skeptical Responses to disclosures of Childhood Sexual Abuse. *Violence and Victims, Vol. 36, Issue 6* , 808-838.
- DECIDES Europe . (2019). *Violența domestică și violența de gen- prevenirea și reducerea riscurilor- Suport de curs*. Preluat de pe <https://decideseurope.net: https://decideseurope.net/wp-content/uploads/2019/08/Training-programme-and-materials-in-Romanian-1.pdf>

- Dima, G., & Beldeanu, I. F. (2015). *Violența domestică: Intervenția coordonată a echipei multidisciplinare. Manual pentru specialiști*. Timișoara: Editura de Vest.
- Direcția de Sănătate Publică Iași. (2021, 02). *Analiza incidenței pe 14 zile*. Preluat de pe <https://dspiasi.ro>: http://dspiasi.ro/wp-content/uploads/2021/02/Analiza-pe-14-zile-fara-focare_07.02-21.02.pdf
- Direcția Județeană de Statistică Iași. *Anuarul Statistic al Județului Iași*. Preluat de pe <https://iasi.insse.ro>: <https://iasi.insse.ro>
- Dobash, R., & Dobash, R. (2015). Domestic Violence: Sociological Perspectives, in Wright James D. (edited). *International Encyclopedia of the Social&Behavioral Sciences, second ed.*
- Dobrinescu, I. (2019, 08). Pedepsă și autoritate. *Revista Universul Juridic, nr.8*, pg. 58-76.
- Dogaru, L. (2019). *Criminologie, ediția a II-a*. București: Editura Pro Universitaria.
- Domestic Abuse Intervention Programs. (fără an). *The Duluth Model*. Preluat de pe www.theduluthmodel.org: <https://www.theduluthmodel.org/>
- Drijber, B., Reijnders, U., & Ceelen, M. (2013). Male victims of Domestic Violence. *Journal of Family Violence, 173-178*.
- Duduciuc, A., Ivan, L., & Chelcea, S. (2013). *Psihologie socială. Studiul interacțiunilor umane*. București: Comunicare.ro.
- Durkheim, E. (2002). *Regulile metodei sociologice*. Iași: Editura Polirom.
- Durnescu, I. (2000). Estimarea riscului de recidivă. „*Revista Română de Sociologie*”, *Serie nouă, anul XI, nr. 1-2*, pg. 125–133.
- Dutton, D. (1995, 04). *Traum symptoms and PTSD-like profiles in perpetrators of intimate abuse*. Preluat de pe <https://onlinelibrary.wiley.com>: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/jts.2490080210>
- Edwards, R., & Holland, J. (2013). *What is qualitative interviewing?* Preluat de pe <https://eprints.ncrm.ac.uk>: https://eprints.ncrm.ac.uk/id/eprint/3276/1/complete_proofs.pdf
- Eibl-Eibesfeldt, I. (1995). *Agresivitatea umană*. București: Editura Trei.
- EUCPN, Rețeaua europeană de prevenire a criminalității. (2013). *Gestionarea violenței domestice în U.E. - politici și practici*. Preluat de pe www.eupcn.org: https://www.eupcn.org/sites/default/files/document/Toolbox_DV_RO.pdf
- European Institute for Gender Equality, EIGE. (2017, 10. 31). <http://publications.europa.eu>. Preluat de pe *Violența cibernetică împotriva femeilor și fetelor*: http://publications.europa.eu/resource/cellar/0986a0fa-beb7-11e7-a7f8-01aa75ed71a1.0008.04/DOC_2

- European Institute for Gender Equality, EIGE. (2019, 07. 22). <https://op.europa.eu> . Preluat de pe Egalitatea de gen și tinerii, în Publications Office of the EU: <https://op.europa.eu/en/home>
- European Parliament. (2021, 07. 23). *Report on the impact of intimate partner violence and custody rights on women and children*. Preluat de pe https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0254_EN.html: <https://www.europarl.europa.eu>
- Federația Română de Psihoterapie. (2022). *Psihoterapia*. Preluat de pe <https://www.psihoterapie.ro>: <https://www.psihoterapie.ro>
- Ferreol, G., & Neculau, A. (. (2003). *Violența. Aspecte psihosociale*. Iași: Editura Polirom.
- Fitzgerald, A., Barret, B., & Gray, A. (2021). The Co-occurrence of Animal Abuse and Intimate Partner Violence Among a Nationally Representative Sample: Evidence of "The Link" in the General Population. *Violence and Victims, Vol. 36, Issue 6, 770-792*.
- Florea, M. (2006). Tipuri de agresivitate și cauzalitate multiplă. *Anuarul Institutului de istorie „George Bariț” din Cluj-Napoca, tom. IV, 67-75*.
- Floyd, K. (2013). *Comunicarea interpersonală*. Iași: Editura Polirom.
- FRA European Union Agency for Fundamental Rights. (2015). *Victimele criminalității în Uniunea Europeană: dimensiunea și natura sprijinului acordat victimelor*. Preluat de pe https://fra.europa.eu:fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2015-victims-crime-eu-suport_summary_ro_0.pdf
- FRA, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene. (2018). *Formare pentru polițiști din perspectivele drepturilor fundamentale. Manual pentru formatorii polițiștilor*. Luxemburg: Oficiul pentru publicații al Uniunii Europene.
- Franț, E. (2019). Criminalistica predictivă- un reper important în evoluția criminalisticii. *Analele științifice ale U.A.I.C.- Seria Științe Juridice, 201-210*.
- Freud, S. (1996). *Dincolo de principiul plăcerii (traducere de G. Purdea și V. D. Zamfirescu)*. București: Editura TREI.
- Frunză, M. (2011). *Expertiza etică și acțiunea socială*. București: Editura Tritonic.
- Fundația Sensiblu. (2021, 03. 22). *Cercetare privind violența cibernetică*. Preluat de pe www.fundatiasensiblu.ro: www.fundatiasensiblu.ro/cercetarea-privind-violenta-cibernetica-rezultate
- FVPSA, T. F. (2022). *Supporting someone who keeps returning to an abusive relationship*. Preluat de pe www.thehotline.org: <https://www.thehotline.org/resources/supporting-someone-who-keeps-returning-to-an-abusive-relationship/>
- Gaba, D., Lazăr, F., Negruț, O., Rentea, G., & Mihai, A. (2018). Violența exercitată în familie asupra copilului. Analiză comparativă România-Norvegia. *Revista Română de Sociologie, nr. 1-2, pg. 52-82*.

- Gaiță, M. (1999). *Drept civil. Obligații*. Iași: Editura Institutul European.
- Gavriluță, C. (2002). Prefață. Observația și provocarea alterității. În H. Peretz, *Metodele în sociologie: observația*. Iași: Editura Institutul European.
- Gavriluță, C. (2008). „Agresivitatea umană și controlul social. O perspectivă socio-”. *Revista Sociologie românească, Nr.3-4*, 197-207.
- Gavriluță, C. (2008). *Socioantropologia fenomenelor divinatorii*. Iași: Editura Institutul European.
- Gavriluță, C. (2017). *Negativul cotidianului*. Iași: Editura Universității „Al.I.Cuza” Iași.
- Gavriluță, C., & Gîțlan, C. (2021). Dincolo de aparențe. Tendințe actuale ale violenței domestice în județul Iași. În M. Rădoi, & G. Irimescu, *Fețele nevăzute ale violenței*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Gavriluță, C., & Gîțlan, C. (2022). Violența în familie în pandemia COVID-19. Sesizarea și intervenția în condițiile de risc epidemiologic. *Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVIII, Supliment 1, Științe Juridice*, pg. 299-305.
- Gelles, R., & Cornell, C. (1997). *Intimate violence in families*. London: Sage Publications.
- Ghiugan, I. (2016, 02. 08). *De ce posesivitatea și controlul sunt forme de abuz într-o relație și cât de greu este să strigi după ajutor*. Preluat de pe <https://expertizapsihologicajudiciara.ro:expertizapsihologicajudiciara.ro/de-ce-podsesivitatea-si-controlul-sunt-forme-de-abuz-intr-o-relatie-si-cat-de-greu-este-sa-strigi-dupa-ajutor-explicatia-psihologului/>
- Giddens, A. (2010). *Sociologia*. București: Editura BIC ALL.
- Girard René. (1995). *Violența și sacrul (traducere de Sorin Antohi)*. București: Editura Nemira.
- Gîțlan, C. (2020). *Violența domestică în județul Iași. Studiu asupra intervenției în cazurile de violență domestică prin ordinul de protecție provizoriu*. U.A.I.C. Iași: Lucrare de disertație.
- Gîțlan, C. (2021). Gestionarea de către polițiști a violenței domestice în contextul pandemiei COVID-19. *Ministerul Afacerilor Interne. Buletin de informare și documentare, anul XXXI, Nr. 2 (163)*, pg. 69-75.
- Giurgiu, N. (1992). *Elemente de criminologie*. Iași: Editura Chemarea.
- Gondolf, W., & Heckert, D. (2003). Determinants of Women's Perceptions of Risk in Battering Relationships. *Violence and Victims, vol. 18, Issue 4*, 371-376.
- Goode, W. (1971, 11). Force and Violence in the Family. *Journal of Marriage and Family, vol. 33, no. 4*, pg. 624-636.
- Graham, D. L., & colab., a. (1995). A Scale for Identifying „Stockholm Syndrome” Reactions in Young Dating Women: Factor Structure, Reliability and Validity. *Violence and Victims, vol.10, No.1; Springer Publishing Company*, 3-22. Preluat de pe connect.springerpub.com/content/sgrvv/10/1/3.

- GREVIO, (2021). <https://rm.coe.int>. Preluat de pe Mid-term Horizontal Review of GREVIO baseline evaluation reports: <https://rm.coe.int/horizontal-review-study-2021/1680a26325>
- Grunberg, L., Rusu, A., & Samoilă, E. (2019). *Barometru de gen. România 2018*. București: Editura Hecate.
- Hamberger, L., Lohr, J., Bonge, D., & Tolin, D. (1997). An Empirical Classification og Motivations for Domestic Violence. *Violence Against Women*, vol. 3, pg. 401- 423.
- Hatos, A., & Buhaș, R. (2018). *Caiet suport pentru cursul și seminarul de metodologia cercetării în științele sociale*. Cluj-Napoca: Universitatea Babeș-Bolyai Presa Universitară Clujeană.
- Hearn, J. (2013). The Sociological Significance of Domestic Violence: Tensions, Paradoxes and Implications,61(2). *Current Sociology*, 152-170.
- Herjeu, R. (2000). *Tehnici de propagandă, manipulare și persuasiune în televiziune*. www.psihologiaonline.ro.
- Hogaș, D.-L. (2010). *Patriarhatul, subordonarea femeii și violența domestică*. Iași: Editura Lumen.
- I.G.P.R, (2020). *Ordinul de protecție provizoriu. Impactul asupra violenței domestice și perspective de dezvoltare*. București: Poliția Română.
- I.G.P.R., Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității. (2016). *Studiu privind violența domestică. Cauze specifice ale fenomenului și răspuns instituțional*. București: Poliția Română.
- IBM. *IBM SPSS software*. Preluat de pe www.ibm.com: <https://www.ibm.com/analytics/spss-statistics-software>
- Iftimoaie, C., & Baci, I. (2018). *Populația zonei metropolitane Iași: volum, structuri și procese demografice*. Iași: Editura Performantica.
- Iluț, P. (1995). *Familia-cunoaștere și asistență*,. Cluj-Napoca: Editura Argonaut.
- Iluț, P. (1997). *Abordarea calitativă a socioumanului: concepte și metode*. Iași: Editura Polirom.
- Iluț, P. (2004). *Valori, atitudini și comportamente sociale. Teme actuale de psihosociologie*. Iași: Editura Polirom.
- Iluț, P. (2005). *Sociopsihologia și antropologia familiei* . Iași: Editura Polirom.
- Inspectoratul General al Poliției Române . (2020, 11. 02). www.politiaromana.ro. Preluat de pe <https://www.politiaromana.ro>: <https://www.politiaromana.ro/ro/comunicate/bright-sky-ro-o-aplicatie-in-sprijinul-victimelor-violentei-domestice>
- Inspectoratul General al Poliției Române. (2019). *Manualului principalelor măsuri polițienești*.
- Institutul Național de Criminologie. (2005). *Programe de justiție restaurativă în lumea contemporană (Analiză documentară)*. Preluat de pe <http://criminologie.org.ro>: <http://criminologie.org.ro/wp-content/uploads/2015/08/Programe-de-justitie-restaurativa-in-lumea-contemporana-Studiu.pdf>

- Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” (2006-2008). *Studiu național asupra violenței domestice în România și evaluarea caracteristicilor medico-legale, juridice și sociologice. Noi direcții de acțiune în perspectiva integrării europene*. București: Programul CEEEX.
- Institutul Național de Statistică. (2021). *Baza de date TEMPO-Online*. Preluat de pe <https://insse.ro>: <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>
- Institutul Național de Statistică. (2021). *Consumul de băuturi*. Preluat de pe <https://insse.ro/cms/ro>: <https://insse.ro/cms/ro/tags/consumul-de-bauturi>
- Institutul Național de Statistică. *Recensământul populației și al locuințelor din 2011*. Preluat de pe www.recensamantromania.ro/istoric-rpl/: <https://www.recensamantromania.ro>
- Irimescu, G. (2005). *Violența în familie și metodologia intervenției*. În G. Neamțu, & D. Stan, *Asistența socială - studii și aplicații*. Iași: Editura Polirom.
- Irimescu, G., & Rădoi, M. (. (2018). *Violența asupra femeii. Ipostaze. Explicații. Intervenții*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași,.
- Irimescu, G., Rădoi, M., & Gaspar de Almeida Santos, A. (2019). About Power and Control in Aggressive Relationships. *Analele Științifice ale Universității „Al.I. Cuza”, Iași, vol. 12, nr. 1*, pg. 17-29.
- Johnson, M. (2006). Conflict and Control: Gender Symmetry and Asymmetry in Domestic Violence. *Violence Against Women, volume12, Issue 11*, 1003-1018.
- Kitzmann, K., Gaylord, N., Holt, A., & Kenny, E. (2003). Child Witnesses to Domestic Violence: A Meta-Analytic Review, vol. 71, No. 2 . *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 339-352.
- Krug, E., & colab., a. (2002). *World report on violence and health*. Geneva: World Health Organization.
- Lessard, G., Montminy, L., Lesieux, E., Flynn, C., Roy, V., Gauthier, S., & Fortin, A. (2015). Les violences conjugales, familiales et structurelles: vres une perspective integrative des savoirs. *Enfances Families Generations (22)*, 10.
- Levell, J., Cole, J., Harvey, T., & Pritchard, C. (2021). *Time for Change: Evidence base for new practice approaches. The Other Side of the Story: Perpetrators in Change*. Preluat de pe https://www.osspe.eu/app/sites/default/files/inline-files/2021_OSSPC_Time_for_Change_Report.pdf: <https://www.osspe.eu>
- Liiceanu, A., Săucan, D., & Micle, M. (2004). *Violența domestică și criminalitatea feminină*. București: Institutul Național de Criminologie.
- Logar, R. (2006). *Bridging Gaps- From good intention to good cooperation. Manual for effective MultiAgency Cooperation in tackling domestic violence*. Viena: WAVE Coordination Office.
- Lombroso, C. (. (1992). *Omul delincent*. București: Editura MAIASTRA.
- Lupașcu, D., & Crăciunescu, C. M. (2012). *Dreptul Familiei, ediția a II-a*. București: Editura Universul Juridic.

- Mangu, F. (2014). *Răspunderea civilă. Constantele răspunderii civile*. București: Editura Universul Juridic.
- Marian, S. F. (2009). *Nunta la români*. București: Editura Saeculum.
- Mateescu, A. B., Rosenbalt, A., Patton, D., Gold, Z., & Boyd, D. (2015, 10. 27). https://datasociety.net/wp-content/uploads/2015/10/Social_Media_Surveillance_and_Law_Enforcement.pdf. Preluat de pe Social Media Surveillance and Law Enforcement: <https://datasociety.net>
- McMillan, I., OConnor, V., Richie, F., & Langhinrichsen-Rohling, J. (2022). Look Who s Lurking. *Partner Abuse, Vol. 13, Issue 1*, 123-143.
- MDLPA. (2017). *Raport privind starea teritoriului*. Preluat de pe www.mdlpa.ro: <https://www.mdlpa.ro>
- Medeiros, R., & Straus, M. (2006). *Risk factors for physical violence between dating partners: Implications for gender-inclusive prevention and treatment of family violence* . Preluat de pe www.semanticscholar.org: <https://www.semanticscholar.org>
- Medina, J., Dulf, D., & Sidor, A. (2017). *Manual de formare RESPONSE privind raportarea violenței de gen în cadrul serviciilor medicale pentru femei*.
- Metropolitan Police. (2022). Preluat de pe Information and services: <http://www.met.police.uk>
- Miftode, V. (2011). *Tratat de metodologie sociologică*. Iași: Editura Lumen.
- Miftode, V., coord. (2002). *Populații vulnerabile și fenomene de automarginalizare*. Iași: Editura Lumen.
- Ministerul pentru Familie, Femei, Tineret, Integrare. (2018, 09 09). *Puneți capăt violenței în relațiile sociale*. Preluat de pe <https://mffjiv.rlp.de>: https://mffki.rlp.de/fileadmin/MFFJIV/Publikationen/Frauen/Broschuere_Gewalt_in_engen_sozialen_Beziehungen_beenden_RUM.pdf
- Miroiu, M., & Blebea Nicolae, G. (2001). *Introducere în etica profesională*. București: Editura Trei.
- Moroianu, G. (2008). Conceptul de ordine juridică. *Studii de drept românesc*, pg. 33-42.
- Muntean, A. (2003). Violența în familie. În G. Ferreol, & A. (. Neculau, *Violența. Aspecte psihosociale* (pg. 139-155). Iași: Editura Polirom.
- Netedu, A. (2016). *Informatica și analiza datelor pentru științele sociale, ediția a II-a*. Iași: Editura U.A.I.C.
- Nierenberg, C. (2019). *What is Stockholm Syndrome?* Preluat de pe <https://livescience.com>: livescience.com/65817-stockholm-syndrome.html
- Nilă Stratone, M. (2013). *Sociologie juridică. Elemente de bază*. București: Editura Hamangiu.
- Nistoreanu, G., & Păun, C. (2000). *Criminologie*. București: Editura Europa Nova.

- Norris, S., Huss, M., & Palarea, R. (2011). A Pattern of Violence: Analyzing the Relationship Between Intimate Partner Violence and Stalking. *Violence and Victims, Vol.26, Issue 1*, 103-115.
- Ogien, A. (1995). *Sociologie de la deviance*. Paris: Publisher Armand Colin.
- Olac, D., & Becheanu, T. (2016, 03. 08). *Alienarea parentală din perspectivă profesională proprie*. Preluat de pe <https://www.juridice.ro/431571/alienarea-parentala-din-perspectiva-profesionala-proprrie.html>: www.juridice.ro
- Organizația Salvați Copiii. (2018, 05. 10). *România inegală: Rata abandonului școlar, mai mare cu 20% în școlile din rural, față de cele din marile orașe*. Preluat de pe www.salvaticopiii.ro: <https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/files/d1/d1bf394f-8cda-4af2-8437-abc3f70c16a1.pdf>
- Păcurar, D., Runcan, M., Popescu, A., Leșanu, G., & Orășeanu, D. (2015). Sindromul Munchausen prin transfer - o problemă reală pediatrică? *Revista Română de Pediatrie - volumul LXIV, nr. 3*, pg. 311-318.
- Parlamentul European. (2022). *Flash eurobarometer: Women in times of Covid-19*. Preluat de pe <https://multimedia.europarl.europa.eu>: https://multimedia.europarl.europa.eu/ro/video/international-women-day---flash-eurobarometer-women-in-times-of-covid-19_l219575
- Perry, W., McInnis, B., Price, C., Smith, S., & Hollywood, J. (2013). *Predictive Policing. The Role of Crime Forecasting in Law Enforcement Operations*. Preluat de pe https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR233/RAND_RR233.pdf : www.rand.org
- Petcu, M. (2005). Conformitatea și devianța de la normele sociale-categorii ale integrării și devianței sociale. *Anuarele Institutului de Istorie „George Bariț” din Cluj-Napoca, tom. III*, pg. 29-40.
- Pineda, D., Galan, M., Martinez-Martinez, A., Campagne, M., & Piqueras, J. (2021). Same Personality, New Ways to Abuse: How Dark Tetrad Personalities Are Connected With Cyber Intimate Partner Violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 1-19.
- Pirneci, O. (2012). „Supune copacul cât este tânăr!” sau violența asupra copilului. O analiză psihosociologică. În V. Rujoiu, & O. Rujoiu, *Violența în familie. Între percepție socială și asumare individuală* (pg. 116-142). București: Editura ASE.
- Pirosca, E. (2010). *Copilul abuzat și Sindromul Stockholm*. Preluat de pe www.qbebe.ro: https://www.qbebe.ro/psihologie/probleme_de_comportament/copilul_abuzat_si_sindromul_stockholm
- Pirozynski, T. (1991). Patologia agresivității intrafamiliale. *Revista medico-chirurgicală*, pg. 13-38.
- POEMS, Project of the European Commission. (2015). *Mapping the legislation and assessing the impact of protection orders in the European Member States*. Preluat de pe <https://poems-project.com>: poems-project.com/results/
- Poliția Română. (2015). <http://www.politiaromana.ro/files>. Preluat de pe www.politiaromana.ro: http://www.politiaromana.ro/files/pages_files/ancheta_sigurantei_publice_2015.pdf

- Poliția Română. (2015-2020). *is.politiaromana.ro/ro/informații-publice/statistici-evaluari*. Preluat de pe Statistici, evaluări: <https://is.politiaromana.ro>
- Poliția Română. (2021). *Prevenirea criminalității. Campanii și proiecte*. Preluat de pe is.politiaromana.ro/ro/prevenire-criminalitatii/campanii-si-proiecte: <https://is.politiaromana.ro>
- Poliția Română, I.C.P.C. (2021). *Studiul „Analiza agresiunilor sexuale cu victime minori”*.
- Pollard, M., Tucker, J., & Green Jr, H. (2020, 09. 29). Changes in Adult Alcohol Use and Consequences During the COVID-19 Pandemic in the US. *JAMA Network Open*, 3 (9), p. <https://jamanetwork.com/journals//jamanetworkopen/fullarticle/2770975>. Preluat de pe <https://www.dcmedical.ro>
- Popa, J. C. (2016, 11). Incriminarea violenței în familie în legislații internaționale. *Revista Universul Juridic, nr.11*, pg. 105-136.
- Popa, N., Eremia, M.-C., & Dragnea, D.-M. (2005). *Teoria generală a dreptului. Sinteze pentru seminar*. București: Editura C.H. Beck.
- Popescu, R. (2009). *Introducere în sociologia familiei. Familia românească în societatea contemporană*. Iași: Editura Polirom.
- Popescu, R. (2010). Profilul familiei românești contemporane. *Revista Calitatea Vieții, XXI, nr. 1-2*, pg. 5-28.
- Popescu, R., & Văduva, M. (2020). *Sociologie juridică. Clarificări conceptuale și aplicații*. București: Editura Hamangiu.
- Postman, N. (2016). *Distracția care ne omoară. Discursul public în epoca televizorului*. Domnești: Editura Anacronic.
- Prună, Ș. (2003). *Victimizarea judiciară*. București: Editura Ministerului Administrației și Internelor.
- Rădulescu, S. M. (2001). *Sociologia violenței (intra)familiale: victime și agresori în familie*. București: Editura Lumina Lex.
- Rădulescu, S. M. (2010). *Sociologia devianței și a problemelor sociale*. București: Editura Lumina Lex.
- Rădulescu, S. M. (2010). Victime și agresori în domeniul abuzului sexual comis în familie-studii de caz. *Revista de cercetare și intervenție socială, vol.28*, 23-48.
- Rădulescu, S., & Banciu, D. (1996). *Sociologia crimei și criminalității*. București: Casa de Editură și Presă "Șansa" S.R.L.
- Rădulescu, S., & Grecu, F. (2002). Cauze culturale și economice ale criminalității și delincvenței juvenile. Sărăcia ca efect sau cauză? *Revista Română de Sociologie, serie nouă, anul XIII, nr. 3-4*, pg. 289-318.
- Reardon, K., & Lawrence, E. (2020). Adapting Acceptance and Commitment Therapy to Target Intimate Partner Violence. *Partner Abuse, Vol. 11, Issue 4*, 447-465.

- Rețeaua pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor. (2014). *Studiu la nivel național cu privire la implementarea ordinului de protecție*. Preluat de pe <https://transcena.ro>: <https://transcena.ro/wp-content/uploads/Retea-VIF-studiu-2017.pdf>
- Ropotică, I.-M. (2007). *Violența intrafamilială*. București: Editura Pro Universitaria.
- Rujoiu, V. (2009). Legislația privind violul marital. *Sociologie Românească, Vol. 7, nr. 1*, pg. 125-139.
- Rujoiu, V., & Rujoiu, O. (. (2012). *Violența în familie. Între percepție socială și asumare individuală*. București: Editura ASE.
- Saez, J., & Gimenez, S. (. (2014, 09. 19). *Ghid practic pentru serviciile de poliție în vederea prevenirii discriminării comunităților de romi*. Preluat de pe <https://www.gitanos.org>: https://www.gitanos.org/upload/31/28/14-09-19_Guia_Servicios_Policiales_Project_Net_Card_RUMANO_web-pdf.
- Sălăvăstru, D. (2004). *Psihologia educației*. Iași: Editura Polirom.
- Salvați Copiii. (2021, 12). *Studiu privind incidența violenței asupra copilului*. Preluat de pe www.salvaticopiii.ro: https://www.salvaticopiii.ro/sci-ro/media/Documente/Studiu-violenta-asupra-copilului-Salvati-Copiii-2021_1.p
- Șandor, S. (2013). *Metode și tehnici de cercetare în științele sociale*. București: Editura Tritonic.
- Sansone, R., Gaither, G., & Songer, D. (2002). The Relationships Among Childhood Abuse, Borderline Personality, and Self-Harm Behavior in Psychiatric Inpatients. *Violence and Victims, Vol. 17, Issue 1*, 49-55.
- Sardinha, L., Maheu-Giroux, M., Stockl, H., & Meyer, S. (2022). Global, regional, and national prevalence estimates of psychical or sexual, or both, intimate partner violence against women in 2018. *The Lancet* (<https://www.thelancet.com>), 1-11.
- SBS Hebrew by N. Lowenstein . (2021, 06. 24). *Fighting Domestic Violence with Hi-tech*. Preluat de pe sbs.com.au: <https://www.sbs.com.au/language/english/audio/>
- SEESAC, Agenția Sud-Est Europeană pentru Controlul Armelor Mici și Armamentului Ușor. (2016). <https://www.seesac.org>. Preluat de pe Dimensiunea de gen și armele de calibru mic și armamentul ușor în Europa de Sud-Est.
- Sendroiu, I., Levi, R., & Hagan, J. (2021, 11. 11). Legal Cynicism and System Avoidance: Roma Marginality in Central and Eastern Europe. *Social Forces; soab125*, pg. 1-28.
- Shefferman, L. (2006). *The relationship of male socialization and personality pathology in male batterer subtypes*. Texas A&M University.
- Shuler, C. (2010). Male Victims of Intimate Partner Violence in the United State: An Examination of the Review of Literature through the Critical Theoretical Perspective. *International Journal of Criminal Justice Sciences, volume 5, Issue 1*, 163-173.

- Soare, O. (2007, 12). Biserica și comunitățile umane din mediul rural la începutul secolului XXI. *Revista de intervenție și cercetare socială*, 19, pg. 7-22.
- Soponaru, C., & Gherghel, A.-M. (2019). Efecte ale uxoricidului asupra copiilor. Effects of the uxoricid on children. *Scientific Annals of the Alexandru Ioan Cuza University*, vol. 12, no.1, pg. 51-60.
- Stan, D. (2001). *Sociologia ruralului tradițional românesc, volumul I*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Stan, D. (2015). *Maladii ale socialului. Teorii explicative, cercetări și remedii posibile*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.
- Stănculescu, E. (2008). Concepția lui Albert Bandura despre învățarea socială și modificarea comportamentală. *Revista de psihologie școlară, Editura Universității din Oradea*, pg. 79-83.
- Statens Barnehaus. (2022). Preluat de pe Barnehaus: <http://www.statensbarnehus.no>
- Ștefănescu, S. (2005). Mediatizarea violenței în familie: noi perspective asupra neutralității morale și responsabilității sociale în jurnalism. *Revista Română de Sociologie, anul XVI, nr. 3-4*, pg. 365-387.
- Stoican, G. (2020). Violență domestică sau violență în familie? Necesitatea unei reglementări unitare în ceea ce privește principalele instituții din domeniul violenței domestice. *Drepturile omului, nr. 1*, pg. 44-55.
- Streteanu, F., & Moroșanu, R. (. (2010). *Instituții și infracțiuni în Noul Cod Penal*. București: Institutul Național de Magistratură.
- Stuart, G., Moore, T., Coop Gordon, K., Ramsey, S., & Kahler, C. (2006, Martie). Psychopatology in Women Arrested for Domestic Violence. *Journal of Interpersonal Violence, Volume 21, Number 3*, pg. 376-389.
- Surt. Fundacio de dones. Fundacio Privada (2012). *Combaterea violenței domestice împotriva femeilor rome: prevenire, depistare, recomandări de intervenție*. Preluat de pe www.surt.org: http://www.surt.org/empow-air/docs/guia_Rumano.pdf
- Tănăsescu, I., Florescu, B., & Tănăsescu, G. (1997). *Studii victimologice*. Studii victimologice: Editura INS.
- Tapley, J. (2010). Working together to tackle domestic violence. *Multi-agency working in Criminal Justice: control and care in contemporary corectional practice* (pg. 137-154). Bristol, UK: Policy Press.
- Toews, M., McKenry, P., & Catlett, B. (2003). Male-Initiated Partener Abuse During Marital Separation Prior to Divorce. *Violence and Victims*, 387-402.
- Turliuc, M. (2004). *Psihologia cuplului și a familiei*. Iași: Editura Performantica.
- Turliuc, M., Huțuleac, A., & Dănilă, O. (2009). *Violența în familie. Particularități și intervenții specifice*. Iași: Editura Universității Alexandru Ioan Cuza.

- Udroiu, M. (2014). *Fișe de drept penal, Partea specială*. București: Editura Universul Juridic.
- UN Women (2014). *Studiu cu privire la situația femeilor și fetelor române din Republica Moldova*. Chișinău: Nova Imprim S.R.L.
- UNICEF România. (2011). *Să punem capăt violenței*. Preluat de pe www.unicef.ro: <https://www.unicef.ro/campanii/sa-punem-capat-violentei/violenta-domestica-impotriva-copiilor-inclusiv-in-romanai/>
- UNICEF România. (2020, 10. 12). *Pe timpul pandemiei, femeile și copiii riscă să fie mai expuși violenței domestice*. Preluat de pe www.unicef.org/romania: <https://www.unicef.org/romania>
- Universitatea de Medicină și Farmacie Craiova. (2022). *Evoluția dependenței de alcool*. Preluat de pe www.umfcv.ro: <http://www.umfcv.ro/ccop-evolutia-dependentei-de-alcool>
- Vasile, V., Zaman, G., Boboc, C., Surugiu, M.-R., Mazilescu, R., Cristea, A., & Login, I.-A. (2017). *Studiu asupra victimizării în România, bazat pe anchetă tematică națională*. București: Editura Pro Universitaria.
- Victor, E. (2018). *Buletin de Informare și Documentare, nr. 2*. București: Editura Ministerului Administrației și Internelor.
- VIF (2021). *violentaimpotrivafemeilor.ro*. Preluat de pe <https://violentaimpotrivafemeilor.ro>: violentaimpotrivafemeilor.ro/descriere
- Violence conjugale*. (2021, 04. 27). Preluat de pe <https://www.service-public.fr>: [service-public.fr/particuliers/vosdroits/F12544](https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F12544)
- Vioreanu, A.-M. (2020, 08. 13). <http://monitorulpsihologiei.com>. Preluat de pe Gaslighting - manipularea psihologică: semnale de alarmă și metode de prevenție: <http://monitorulpsihologiei.com/gaslighting-manipularea-psihologica-semnale-de-alarma-si-metode-de-preventie>
- Vlăsceanu, L. & alții. (2011). *Sociologie*. Iași: Editura Polirom.
- Vlăsceanu, L. (2007). *Sociologie și modernitate. Tranziție spre modernitatea reflexivă*. Iași: Editura Polirom.
- Voicu, C. (2019, 11. 26). <https://www.juridice.ro>. Preluat de pe Despre violența domestică - în „limbaj simplificat”: <https://www.juridice.ro/665852/despre-violenta-domestica-in-limbaj-simplificat.html>
- Vrasti, R. (2012). Evaluarea și intervenția în criza determinată de abuzul față de bătrâni. Ghid practic de intervenție în criză. *Psihiatru.ro*.
- Vrasti, R. (2012). *Ghid practic de intervenție în criză*. Ontario, Canada: vrasti.org.
- Walby, S. (2012). Violence and Society: Introduction to an emerging field of sociology. *Current Sociology*, 61(2), 95-111.

- Walker, L. E. (2009). *The Battered Woman Syndrome*. New York, U.S.A.: Springer Publishing Company, LLC.
- Warshak, R. (2013). *What Is Parental Alienation?* Preluat de pe <https://warshak.com/publications/what-is-parental-alienation.html>: <https://warshak.com>
- WAVE. (2015). *Întărirea capacității pentru evaluarea riscului și managementul siguranței în vederea protejării victimelor în situații de risc ridicat*. Material de instruire: http://files.wave-network.org/trainingmanuals/PROTECTII_Risk_Assessment_and_Safety_2012_Romanian.
- WAVE. (2021, 12. 20). *WAVE Country Report 2021*. Preluat de pe <https://wave-network.org>: <https://wave-network.org/wave-country-report-2021/>
- Weisz, A., Tolman, R., & Bennett, L. (1998). An Ecological Study of Nonresidential Services for Battered Women Within a Comprehensive Community Protocol for Domestic Violence. *Journal of Family Violence, Vol. 13, No. 4*, 395-415.
- Wexler, D. (2020). When Women Abuse Men: What We Now Know About Female Intimate Partner Violence. *Partner Abuse, Vol. 11, Issue 4*, 415-436.
- Williams, M. L. (2003, 04. 4). Understanding Child Abuse and Violence Against Women. A Life Course Perspective. *Journal of Interpersonal Violence, vol. 18 No.4*, pg. 441-451.
- World Health Organization. (2002). www.who.int. Preluat de pe *Violența și impactul acesteia asupra sănătății*. Raport privind situația în lume: <https://www.euro.who.int>
- Zaharciuc, V. P. (2018). *Ghid pentru echipele multidisciplinare teritoriale privind modul de abordare a cazurilor de violență în familie*. Chișinău: S.C. Depol Promo S.R.L.
- Zamfir, C. (2004). *O analiză critică a tranziției. Ce va fi "după"*. Iași: Editura Polirom.
- Zanfir, C., & Vlăsceanu, L. (1993). *Dicționar de sociologie*. București: Editura Babel.
- Zani, B., & Palmonari, A. (. (2003). *Manual de psihologia comunității*. Iași: Editura Polirom.
- Zlate, M. (2004). *Psihologia mecanismelor cognitive*. Iași: Editura Polirom.
- Zlătescu Moroianu, I., & Șerbănesu, R. (1997). *Drepturile femeii – egalitate și parteneriat*. București: Institutul Român pentru drepturile omului.

Acte normative

- Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Istanbul 11.05.2011).
- Convenția O.N.U. cu privire la drepturile copilului (1968)
- Constituția României

- Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, publicată în Monitorul Oficial nr.nr. 948 din 15 octombrie 2020.
- Legea nr. 174 din 13 iulie 2018 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, publicată în Monitorul Oficial nr. 618 din 18 iulie 2018.
- Legea nr. 106 din 3 iulie 2020 privind modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, publicată în Monitorul Oficial nr. 588 din 6 iulie 2020.
- Legea nr. 183 din 19 august 2020 privind modificarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, publicată în Monitorul Oficial nr. 758 din 19 august 2020.
- Legea nr. 146/2021 privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale, publicată în Monitorul Oficial, nr. 515 din 18.05.2021.
- Legea nr. 286/2009 - Codul penal, publicată în Monitorul Oficial nr. 510 din 24.07.2009.
- Legea nr. 135/2010 - Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 486 din 15 iulie 2010.
- Legea nr. 287/2009 - Codul civil, publicată în Monitorul Oficial nr. 511 din 24 iulie 2009.
- Legea nr. 218/2002 (republicată) privind organizarea și funcționarea Poliției Române, publicată în Monitorul Oficial nr. 170 din 2 martie 2020.
- Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial nr. 440 din 24 iunie 2002.
- Legea nr. 364/2004 (republicată) privind organizarea și funcționarea poliției judiciare, publicată în Monitorul Oficial nr. 305 din 24 aprilie 2014
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial nr. 159 din 5 martie 2014.
- Legea nr. 17/2000 (republicată) privind asistența socială a persoanelor vârstnice, publicată în Monitorul Oficial nr. 157 din 6 martie 2007.
- Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 505 din 4 iunie 2004.
- Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, publicată în Monitorul Oficial nr. 905 din 20 decembrie 2011.

- Legea nr. 252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de probațiune, publicată în Monitorul Oficial nr. 512 din 14 august 2013.
- Legea nr. 487/2002 a sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice, republicată în Monitorul Oficial, nr. 652 din 13.09.2012.
- Legea nr. 304/2004 (republicată) privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial nr. 827 din 13 septembrie 2005.
- Legea nr. 459/2001 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicina legală, publicată în Monitorul Oficial nr. 418 din 27 iulie 2001.
- Legea nr. 51/1995 (republicată) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial nr. 440 din 24 mai 2018.
- Legea nr. 151/2016 privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial nr. 545 din 20 iulie 2016.
- Ordinul nr. 2.525/2018 al Ministerului Muncii și Justiției Sociale prin care a fost aprobată Procedura nr. 7 din 07.12.2018 pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică, în vigoare din 06.02.2019, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 95 din 06 februarie 2019.
- Ordinul Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 146/2578 din 11 decembrie 2018 privind modalitatea de gestionare a cazurilor de violență domestică de către polițiști, în vigoare din 28 decembrie 2018, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1110 din 28 decembrie 2018.
- Hotărârea Guvernului nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state, publicată în Monitorul Oficial nr. 117 din 16 februarie 2011.
- Hotărârea Guvernului nr. 559/2021 privind aprobarea Programului național integrat pentru protecția victimelor violenței domestice și a Metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea rețelei naționale inovative integrate de locuințe protejate destinate victimelor violenței domestice, publicată în Monitorul Oficial nr. 542 din 25 mai 2021.

- Strategie Națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2018-2021, publicată în Monitorul Oficial, nr. 465bis din 06.06.2018.
- Directiva 2011/99/UE din 2011 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind ordinul european de protecție. (<https://eur-lex.europa.eu>)
- Regulamentul (UE) nr. 606/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 iunie 2013 privind recunoașterea reciprocă a măsurilor de protecție în materie civilă. (<https://eur-lex.europa.eu>)